

[Paul Holt.]

fulde Gennemførelse, men ethvert Skridt i den Retning, naar det sker paa en forsvarlig Maade saaledes som i dette Lovforslag, kan jeg kun hilse velkommen.

Jeg vil udtrykke Tilslutning til den af Ordføreren for Det konservative Folkeparti fremsatte Tanke om, at den højtærede Undervisningsminister tager Initiativet til Nedsættelse af en Kommission til Undersøgelse af den private Eksamensskoles Forhold.

Med Hensyn til Pensionsordningen er det, forekommer det mig, ogsaa et Fremskridt i det foreliggende Lovforslag, at Staten yder Halvdelen af Tilskuddet, altsaa normalt 6 pCt., til Pensionskassen. Naar man sammenligner det med den Ordning, der er for de private Eksamensskoler i Øjeblikket, maa man sige, at det er et meget smukt Tilbud af Staten. For de private Eksamensskolers Vedkommende ligger det saaledes, at Staten i Øjeblikket yder et Tilskud paa 2 pCt. Hvis man foretager en Undersøgelse af, hvad Staten yder i Aldersrente, og hvad den yder til den Pensionskasse, der er oprettet for de private Eksamensskoler, viser det sig, at Staten i den Henseende gør, om jeg saa maa sige, en ganske god Forretning. Det viser sig, at det for den paagældende, der er forsikret i denne Pensionskasse, bedre kunde betale sig, hvis der kom en ny Ordning, saaledes at Staten i Stedet for at yde et Tilskud til Pensionskassen, ydede den paagældende Person fuld Aldersrente. I alt Fald gælder det for Ægtefolk; det Beløb, som Staten yder til den private Eksamensskoles Pensionskasse pr. Medlem, er ikke saa stort som det, Staten yder til et Ægtepar, der modtager Aldersrente.

Jeg vil med disse Ord atter give Støtte til Forslaget om, at vi faar hele dette Spørgsmaal om den private Skole taget op til en grundig Undersøgelse, og jeg vil jo tro, at den højtærede Undervisningsminister i og for sig ser med megen Sympati paa at faa dette Forhold bragt ind i det bedst mulige Leje.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg vil gerne begynde med at takke de ærede Ordførere for Venstre, Det konservative Folkeparti, Det radikale Venstre og Retsforbundet samt Dansk Samling for deres Tilslutning til Forslaget. Jeg kan ogsaa takke Ordføreren for det kommunistiske Parti, det ærede Medlem Frk. Inger Mørete Nordentoft, for i hvert Fald velvillig Tilslutning til Hovedtanken i For-

slaget. Det er mig noget sværere at takke det ærede Medlem Hr. Hauberg, fordi jeg synes, det ærede Medlem tog saa mange Forbehold, at jeg vanskeligt kan se, at vi ud fra den Ordføretale, det ærede Medlem her holdt, kan naa til noget Resultat. Jeg vil haabe, at det alligevel bliver muligt ogsaa under Henviisning til, hvad der tidligere fra Socialdemokratiets Side er gjort, og hvilken Stilling man har taget til Friskolen — jeg kan jo bare tænke paa 1933.

Ved et Forslag som det foreliggende og i det hele taget, naar vi drøfter Friskolen, er der baade noget principielt og noget rent praktisk. Den eneste af de ærede Ordførere, som var inde paa det mere principielle, var det ærede Medlem Hr. Hauberg, der vilde hævde den Opfattelse, at Grundlovens § 83 skulde betyde, at vel sikredes der Forældrene en vis Frihed paa det skolemæssige Omraade, men det betød, at de selv skulde betale alt, hvad det kostede. Denne Opfattelse vil jeg bestemt bestride. Det er ikke historisk rigtigt, og det kan heller ikke være Meningen med Paragraffen. § 83 sikrer Forældrene Frihed til selv at drage Omsorg for deres Børns Undervisning, men det betyder naturligvis ikke, at de ogsaa selv fuldt ud skal betale, hvad Undervisningen koster. Det vilde dog være en oplagt Urimelighed, at de først igennem Skatter skulde bidrage til hele den offentlige Skoles Opretholdelse og saa derefter fuldt ud skulde betale, hvad det kostede at have deres Børn gaaende i en Friskole.

Det kan ikke være Meningen med § 83 — Skolefriheden vilde i saa Tilfælde blive et rent Privilegium for Velhavere. Nej, det, der staar i § 83, er en Erkendelse af — og denne Erkendelse synes jeg, det er rart at faa slaet fast —, at Børnene ikke tilhører Staten eller Samfundet, men Forældrene, og er disse ikke tilfredse med den Undervisning og Opdragelse, der gives i den offentlige Skole, da har de i vort Land og efter vort Frisind og demokratiske Opfattelse Ret til at oprette deres egne Skoler og ogsaa Krav paa, at det offentlige, der afkræver dem Skatter til Børnenes Oplæring, yder sit Bidrag til disse Skoler. Dette er ogsaa i bedste Overensstemmelse med dansk Aand og Tradition, og jeg kan ikke tro andet, end at naar det ærede Medlem brugte dette Udtryk, at det var Meningen med § 83, saa er det en Lapsus, og den synes jeg vi skulde faa fjernet.

Vi kan ikke fravige det Forhold, vi hidtil har haft paa dette Omraade, og gaa over til det, det ærede Medlem vilde have, uden at vi bryder med dansk Frisind og